

REUNIUNEA CONSULTATIVĂ A ORGANIZAȚIILOR NEGUVERNAMENTALE PRIVIND „ANUL INTERNAȚIONAL AL PĂCII” (1986)

București 3—5 iulie 1984

La începutul lunii iulie a.e. Bucureștiul capitala țării noastre a fost din nou gazda unei semnificative reuniuni, organizată sub egida O.N.U., consacrată dezbaterei și sugerării de măsuri pentru soluționarea unora din problemele actuale ale lumii contemporane: pacea, înțelegerea, cooperarea și apropierea dintre toate popoarele globului. Este vorba despre reuniunea consultativă „A.I.P.”, menită să contribuie la intensificarea eforturilor cercurilor largi ale opiniei publice pentru oprirea cursei aberante a înarmărilor, pentru promovarea activă a idealurilor nobile ale păcii pe planeta noastră.

Reuniunea de la București a fost una din întâlnirile preliminare pregătitoare pentru definitivarea Programului A.I.P., indicate în Rezoluția Adunării generale a O.N.U. din 7 decembrie 1983 prin care anul 1986 a fost declarat an internațional al păcii.

Ca o expresie a largului ecou pe care o asemenea acțiune l-a avut în cadrul organizațiilor naționale și internaționale, la București s-au reunit peste 60 de reprezentanți a 25 organizații neguvernamentale internaționale, al Secretariatului Organizației Națiunilor Unite și 16 organizații naționale.

Lucrările reuniunii s-au desfășurat în 2 sesiuni plenare, 7 ședințe tematice de lucru, întâlniri ad-hoc și informale. Tematica ședințelor de lucru a cuprins următoarele probleme: pacea și dezvoltarea, pacea și dezarmarea, pregătirea persoanelor și a popoarelor pentru a trăi în pace, rolul femeilor, al tineretului, al grupurilor religioase și al educatorilor în promovarea păcii.

Participanții la reuniune, oameni politici, oameni de știință, educatori, cercetători științifici, de formații și concepții științifice, politice și ideologice diferite s-au angajat, într-un spirit autentic de cooperare, în analiza importantelor probleme descrise pe agenda de lucru, pornind de la câteva date și realități fundamentale ale lumii de astăzi. Ei au fost, unanim, de acord că deși tabloul general al lumii contemporane poartă pregnant marca marilor

inegalități dintre popoare, a puternicelor opoziții de interese și ideologii, a fricțiunilor și conflictelor manifeste sau latente, datorită relațiilor de interdependență pe toate planurile dintre națiuni, omenirea în ansamblul său se află, mai mult ca niciodată, sub semnul unui destin comun: pacea, securitatea, solidaritatea sau insecuritatea, confruntarea, războiul, distrugerea, dispariția civilizației umane.

De aceea, problema păcii și a războiului a devenit și rămâne astăzi problema fundamentală a popoarelor, statelor și națiunilor, a umanității. În același sens s-a subliniat că intensificarea fără precedent a cursei înarmărilor, creșterea potențialului distructiv al armelor nucleare, chimice și biologice, utilizarea cunoștințelor științifice și tehnologice disponibile, a materiilor prime, a mijloacelor financiare și de producție în scopuri militare constituie un handicap major în lupta pentru menținerea păcii, promovarea înțelegerii internaționale, asigurarea dezvoltării și progresului social.

Aceste realități fac imperios necesară nu numai lupta pentru oprirea cursei înarmărilor, a politicilor de forță, dominație și dictat, a tendințelor spre menținerea și reimpărțirea sferelor de influență, ca sursă a acestei curse, ci și, mai ales, lupta pentru promovarea păcii ca „... un proces de progres, de justiție, și de respect reciproc între popoare, vizând garantarea construcției unei comunități internaționale în care fiecare să-și găsească locul ce i se cuvine și să-și aibă partea sa din resursele intelectuale și materiale ale lumii”.

Promovarea păcii în această perspectivă, întemeierea sa pe relații de cooperare, încredere reciprocă, înțelegere și justiție presupune un ansamblu de direcții de reflecție, obiective, strategii, programe și sisteme de acțiuni ale căror coordonate fundamentale sînt cunoscute. Ele au fost reafirmate la București cu accente și din unghiuri de vedere noi. Astfel, pe parcursul dezbaterilor, ideea majoră care a emanat din toate intervențiile a fost aceea că, astăzi există un consens general privind

faptul că omenirea are nevoie de pace, nu de război, de dezvoltare, nu de cursa înarmărilor, că se impune întărirea ONU, ca un instrument, major al menținerii păcii și securității. A fost insistent subliniat faptul că „trebuie făcut ceva” pentru ca problemele păcii și ale dezarmării să depășească faza dezideratelor și a declarațiilor de bună intenție, transformându-se în practică programe și sisteme de măsuri ferme care să fie aduse la îndeplinire cu participarea tuturor statelor și popoarelor.

Între ideile dominante ale reuniunii s-au înscris între altele:

— cerința opririi cursului periculos al evenimentelor internaționale și, în primul rând, a escaladării cursei înarmărilor nucleare;

— imperativul mobilizării largi a opiniei publice la mișcarea împotriva rachetelor nucleare, pentru slăbirea tensiunii și reluarea procesului de destindere;

— sporirea contribuției oamenilor de știință, a educatorilor și cercetătorilor la informarea largă a maselor de oameni din întreaga lume asupra consecințelor unui război în zilele noastre, ca și la formularea de soluții pentru depășirea momentelor de grea cumpănă prin care trece omenirea în prezent;

— sporirea contribuției organizațiilor neguvernamentale la săvârșirea unui climat de înțelegere și colaborare, la promovarea unei educații sociale largi, în sensul bunei vecinătăți, al cunoașterii, respectului și apropierii dintre popoare;

— afirmarea hotărâtă și consecventă a adevărului fundamental al zilelor noastre că pacea și dezvoltarea se află într-o strinsă interdependență și că, deci, pacea presupune nu numai lupta împotriva înarmărilor, tensiunilor și a războiului ci și lupta împotriva privațiunilor de toate felurile determinate de persistența subdezvoltării;

— implicarea mai activă și mai eficientă a populației feminine și a tineretului în lupta pentru pace, dezarmare și dezvoltare, pentru soluționarea problemelor lor specifice.

Un interes deosebit și o semnificație aparte, teoretică și practică, științifică, politică și ideologică o are faptul că printre obiectivele proiectului de Program al Anului Internațional al Păcii, a fost înscris unul special, vizând pregătirea persoanelor, grupurilor sociale, popoarelor și statelor pentru a învăța, a ști și a reuși nu numai să lupte împotriva forțelor ostile păcii, ci și să trăiască în pace.

Conceptul ca un proces complex în care educația, științele, cultura și alți factori sociali educativi sunt chemați să îndeplinească esențiale funcții și roluri și în care să fie obținută participarea efectivă a celor mai diverse grupuri sociale, un asemenea proces presupune și poate include un ansamblu de obiective și acțiuni, între care, pe prim plan sunt deja sau ar trebui să fie situate între altele:

— eforturi sistematice pentru asigurarea înțelegerii de către un număr cât mai mare de oameni a fundamentelor, naturii și condițiilor păcii în situația mondială actuală;

— largă informare a popoarelor, a opiniei publice asupra situației existente pe planul cursei înarmărilor și al pericolului de război, pornindu-se de la situația obiectivă că popoarele au dreptul de a cunoaște adevărul și de a acționa pentru a determina oprirea înarmărilor, trecerea la dezarmare, asigurarea și construcția pozitivă a păcii;

— aprofundată cunoaștere a factorilor favorabili ai păcii, ca premisă a promovării active a acesteia;

— lupta împotriva prejudecăților, intoleranței, rasismului și apartheidului, pentru promovarea respectului reciproc, înțelegerii și cooperării loiale între persoane, grupe umane, popoare, state și națiuni, respectul identității naționale și culturale;

— formarea tinerelor generații în spiritul înțelegerii importanței întăririi păcii, respectului drepturilor omului și ale popoarelor, cultivarea conștiinței responsabilității lor viitoare în cercetarea și soluționarea acestor probleme ș.a.

Pentru realizarea unui asemenea obiectiv nici un efort nici un sacrificiu nu sînt prea mari, dorința și „știința de a trăi în pace”, reprezentînd cheia de boltă în vederea atingerii telurilor scumpe, comune tuturor popoarelor — înlăturarea pericolului de război, instaurarea înțelegerii și păcii, progresul general și prosperitatea întregii umanități.

Este demn de subliniat că, în cadrul lucrărilor, a reieșit pregnant contribuția țării noastre, a președintelui Nicolae Ceaușescu, la lupta în favoarea păcii, pentru preîntîmpinarea unui război, pentru dezarmare, în special cea nucleară. De asemenea, a fost în mod semnificativ subliniat, în repetate luări de cuvînt, rolul oamenilor de știință în promovarea păcii și progresului, cu acest prilej fiind apreciată activitatea Comitetului național român *Oamenii de știință și pace*, care-și desfășoară activitatea sub conducerea tovarăsei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu. A fost primită cu deosebit interes propunerea ca asemenea organisme naționale să fie înființate și în alte țări, reunind oameni de știință, inițiativele lor pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru destindere, înțelegere și cooperare internațională. A fost reținută de către secretariatul Anului Internațional al Păcii sugestia ca aceste comitete naționale să își propună în viitor organizarea unei conferințe mondiale, cadrul în care să fie evidențiat modul cum oamenii de știință pot contribui la înlăturarea acestor mari deziderate, dezarmarea și pacea.

Participarea românească la reuniune a fost amplă și analizele făcute, din perspectiva poziției țării noastre, privind marile probleme internaționale, au fost însoțite de propuneri de substanță, care și prin sensul și prin conținutul lor contribuie efectiv — cum s-a evidențiat pe parcursul lucrărilor — la îmbunătățirea proiectului referitor la Programul Anului Internațional al Păcii, principalul subiect al dezbaterilor. Dezbaterile au reliefat, de asemenea, că Bucureștiul nu a fost ales

întimplător ca gazdă a acestei reuniuni, că România a fost solicitată în acest sens tocmai ca o recunoaștere pe plan mondial a inițiativelor consecutive de pace și colaborare ale țării noastre, ale președintelui Nicolae Ceaușescu, ca o recunoaștere a atașamentului poporului român față de aceste nobile năzuințe ale întregii omeniri.

Șt.C.

PARLAMENTUL (VEST) EUROPEAN ȘI COMUNITATEA ECONOMICĂ EUROPEANĂ ÎN RELAȚIILE EST-VEST. POZIȚII ȘI PERSPECTIVE ACTUALE,

Dezbateri științifică interdisciplinară, București, iunie 1984

La Academia de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România a avut loc în ziua de 25 iunie 1984 o dezbateri științifică interdisciplinară cu tema *Parlamentul (vest) european și Comunitatea Economică Europeană în relațiile est-vest. Poziții și perspective actuale*, manifestare care se înscrie în aria preocupărilor de bază ale Academiei de a dezbate cele mai actuale probleme ale vieții politice, ideologice și științifice interne și internaționale. La dezbateri au participat membri ai Academiei, ai Asociației de Drept Internațional și Relații Internaționale, cercetători științifici și cadre didactice, lucrători din domeniul relațiilor externe și din presă.

Organism cu caracter consultativ al Comunității Economice Europene, Parlamentul (vest) european este compus din 434 deputați proveniți din cele 10 țări membre ale comunității, iar competențele ce i-au fost acordate privesc politica economică și socială pe plan european.

Recentele alegeri pentru Parlamentul vest-european (7-14 iunie 1984) au constituit un important test politic iar analiza rezultatelor lor și formularea concluziilor, ce se desprind din această analiză, constituie o sarcină pentru cercetarea din domeniul științelor sociale care trebuie să ofere propuneri și soluții pentru factorii de decizie politică din țara noastră.

În cadrul dezbaterii s-au relevat caracteristicile politico-juridice ale Parlamentului (vest) european în contextul relațiilor complexe existente între țările Comunității Economice Europene, tendințele acestui organism de a fi asociat, din ce în ce mai mult, cooperării politice s-au, în alți termeni, coordonării politicilor externe ale statelor membre. Totodată, au fost analizate căile de cooperare est-vest, perspectivele dezvoltării acesteia în condițiile contemporane. Toate acestea fiind subordonate necesității cunoașterii aprofundate a

acestui organism, a tendințelor politice, economice și sociale pe care le exprimă.

În analiza științifică făcută, de pe pozițiile politice și ideologice ale partidului nostru, activității parlamentului (vest)european, s-au avut în vedere fenomenele de criză ce caracterizează evoluția societății capitaliste contemporane, cauzele care le generează, consecințele economice, politice și sociale ale acestora, noile tendințe ale evoluției raporturilor sociale și de forțe pe arena internațională încercările puterilor imperialiste de reimpărțire a zonelor de influență, apariția de noi conflicte și tensiuni în relațiile dintre state în diferite zone ale lumii. De asemenea, a fost evidențiată prezența tot mai activă a României socialiste, contribuțiile remarcabile ale secretarului general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, la analiza relațiilor internaționale, la democratizarea raporturilor dintre state, la înfăptuirea unei securități reale în Europa.

Din discuțiile ce au avut loc s-au desprins următoarele aspecte mai importante:

1. În prezent, Parlamentul (vest) european, ca realitate de care nu se poate să nu se țină seama, tinde să-și lărgască sfera competențelor, să se transforme tot mai mult într-un mecanism de influențare directă a politicilor, în special economice, promovate de țările Comunității Economice Europene.

2. Parlamentul (vest)european se constituie în tribună de lansare a unor idei politice de seamă, ca o expresie a intereselor majore ale țării lor reprezentate în parlament, de dezbateri a gravelor probleme ce frământă viața social-economică a acestor state.

3. Activitatea Parlamentului (vest) european, cu toate divergențele existente între deputați, cu toate eșecurile suferite, se înscrie în eforturile țărilor vest-europene de a-și căuta o identitate într-o lume a interdepen-

denței și o autodistanțare față de influența, în special economică, a S.U.A.

4. Pentru unele partide comuniste, muncitorești sau progresiste din țările Comunității Economice Europene, participarea țărilor lor la activitatea parlamentului european constituie un prilej de intensificare a luptei pentru drepturi mai largi ale clasei muncitoare, pentru instaurarea unui climat de pace și securitate.

Din cele mai sus menționate rezultă că Parlamentul (vest) european, poate avea

un rol pozitiv în discutarea unor probleme majore ale lumii contemporane, în cunoașterea vieții politice și social-economice a statelor europene, în sprijinirea eforturilor popoarelor pentru securitate și pace în Europa.

Participanții la dezbateri au socotit necesară continuarea discuției începute, prin abordarea și a altor teme, printre care relațiile interinstituționale cu alte foruri vest-europene, care ar putea constitui subiectul următoarei întâlniri.

Liliana Roman